

عنوان مقاله:

یادکرد و کارکرد رودها و منابع آبی در شاهنامه

محل انتشار:

همایش بین المللی شاهنامه در گذرگاه جاده ابریشم (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

فاطمه فخری - کارشناس مسئول کتابخانه تخصصی جغرافیای آستان قدس رضوی

سیدعلی کرامتی مقدم - مشاور مطالعاتی کتابخانه تخصصی ادبیات فارسی آستان قدس رضوی

خلاصه مقاله:

آب، آشناترین عنصر تاثیرگذار برای حیات بشر است. بخش مهمی از نمادپردازی های مربوط به اجزای طبیعت را باید در نمادینگی آب در اساطیر جستجو کرد. برای درک مفاهیم نمادین و اسطوره های آب باید منشا پیدایش و پدیدار شدن آن را، از چشمه ها، قنات ها و چاه ها گرفته تا بستر جریان آن یعنی رودخانه ها و کانال های زیرزمینی و حتی مقصد نهایی آن یعنی دریاچه ها، دریاها و اقیانوس ها بررسی کرد. اندیشه های مختلف بشر درباره نظام طبیعت و تاثیر متقابل طبیعت و بشر در متون به جا مانده از نسل های مختلف قابل واکاوی است. شاهنامه یکی از متون حماسی ایران به شمار می رود که در حد گستردهای به توصیف رودخانه ها و دریاها پرداخته و بسیاری از مفاهیم ذهنی و اندیشه های ایرانی را در این باره بیان کرده است. سوال آن است که رودها و دریاها چه جایگاهی در ذهن مردم ایران و به خصوص در اندیشه فردوسی داشته است و سراینده شاهنامه چگونه به این پدیده حیات نگریسته است. به نظر می رسد دیدگاه حماسی فردوسی درنگرش او به آب، رودخانه و دریاها تاثیر گذاشته باشد. در این مقاله ابیاتی از شاهنامه که در آن از رودها و دریاها یاد شده استخراج و مبنای کاربرد آنها در داستانهای حماسی نقد و بررسی شده است.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، آب، دریا، رود و کاربرد سیاسی و ادبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/924332>

